

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista annetun lain 9 ja 21 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista annettua lakia koulutuskeskuksissa järjestettävän ammatillisen koulutuksen opiskelija-kohtaisen kotikunnan maksuosuuserusteiden osalta. Liikunnan koulutuskeskusten ammatillisessa koulutuksessa olevien opiskelijoiden kotikunnan maksuosuuseruste muutettaisiin samaksi kuin muussa ammatillisessa koulutuksessa. Valtionosuuden määräytymisperustetta

muutettaisiin uuden kotikuntien maksuosuuserusteiden edellyttämällä tavalla. Muutos yhteensä lain säännökset tältä osin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain säännösten kanssa.

Esitys liittyy valtion vuoden 1995 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1995 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila

Valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista annettu laki (801/92) ja asetus (1019/92) tulivat voimaan vuoden 1993 alusta. Lakia muutettiin vuonna 1993 annetulla lailla valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista annetun lain muuttamisesta (1090/93).

Lain nojalla saa valtionosuutta 11 valtakunnallista ja neljä alueellista liikunnan koulutuskeskusta.

Vuonna 1994 ammatillisessa koulutuksessa olevia opiskelijoita liikunnan koulutuskeskuksissa on 560. Liikunnan koulutuskeskuksissa järjestettävässä ammatillisessa perus- ja jatkokoulutuksessa noudatetaan samoja periaatteita kuin ammatillisessa koulutuksessa muutoinkin.

Liikunnan koulutuskeskusten toiminta rahoitetaan veikkausvoittovaroista valtion talousarvion momentilta 29.98.50 (veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarain liikunnan ja nuorisokasvatustyön tukemiseen) sekä pieneltä

osin yleisistä budjettivaroista momentilta 98.52 (valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille). Liikunnan koulutuskeskusten ammatillisen koulutuksen valtionosuuden perusteena olevat kustannukset vuonna 1994 ovat 36 069 600 markkaa ja valtionosuus siitä noin 20 miljoonaa markkaa. Kaikkiaan liikunnan koulutuskeskusten valtionapuun osoitetaan vuoden 1994 talousarviossa veikkausvoittovaroista 78,8 miljoonaa markkaa ja yleisistä budjettivaroista 5,9 miljoonaa markkaa. Vuoden 1994 käyttökustannusten valtionosuuden osuus on tästä 67 970 282 markkaa.

Liikunnan koulutuskeskuksissa järjestettävän ammatillisen koulutuksen opiskelijakohtainen maksuosuuden peruste on keväällä 1994 keskimäärin 64 410 markkaa. Oppilaitoksittain peruste vaihtelee 53 002 ja 67 800 markan välillä. Muun ammatillisen koulutuksen osalta keskimääräiseksi oppilaan kotikunnan maksuosuuden perusteeksi on vuonna 1994 vahvistettu 35 562 markkaa.

Liikunnan koulutuskeskusten keskimääräistä

korkeammat kustannukset johtuvat siitä, että kysymyksessä on internaattikoulutus, jossa opiskelija saa maksuttoman opetuksen ja yhden aterian lisäksi maksuttoman asumisen oppilajasuntolassa sekä kaksi lisäateriaa. Kustannuksia lisäävät myös laajat liikuntatilat ja -paikat, joita koulutus edellyttää tavanomaisen opetustilojen lisäksi.

2. Ehdotetut muutokset

Vuonna 1993 tehdyllä lainmuutoksella liikunnan koulutuskeskusten valtionosuuden ja kotikunnan maksuosuuden maksatusjärjestelmä yhtenäistettiin muun ammatillisen koulutuksen kanssa vuoden 1994 alusta. Uudistuksella poistettiin kuntien ja liikunnan koulutuskeskusten välinen ristikkäinen rahaliikenne. Uudistus perustui opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin (705/92) vuonna 1993 tehtyyn muutokseen (718/93).

Vuonna 1994 ei liikunnan koulutuskeskusten osalta kustannussyistä ollut mahdollista siirtyä järjestelmään, jossa kotikunnan maksuosuuden peruste olisi sama kaikessa ammatillisessa koulutuksessa. Tällaiseen järjestelmään siirryttiin muussa ammatillisessa koulutuksessa vuonna 1994 edellä mainitulla muutoksella. Hallituksen esityksen laiksi valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista annetun lain muuttamisesta (HE 227/1993 op) mukaan tasasuuruiseen maksuosuuteen siirtymisestä annettaisiin erillinen esitys.

Nyt ehdotettavalla muutoksella otettaisiin liikunnan koulutuskeskuksissa järjestettävässä ammatillisessa koulutuksessa vuoden 1995 alusta käyttöön sama kotikunnan maksuosuusperuste kuin muussa ammatillisessa koulutuksessa. Kysymys on siis muuta ammatillista koulutusta koskevan periaatteen soveltamisesta liikunnan koulutuskeskuksissa annettavaan ammatilliseen koulutukseen. Mikäli muutosta

ei tehtäisi, maksaisivat kunnat liikunnan koulutuskeskuksissa järjestettävästä ammatillisesta koulutuksesta korkeampia kotikunnan maksuosuuksia kuin muusta ammatillisesta koulutuksesta.

Asia liittyy myös valtion ja kuntien väliseen yleiseen kustannustenjakoon. Liikunnan koulutuskeskusten ammatillista koulutusta ei ole mahdollista ottaa huomioon määrättäessä ammatillisen koulutuksen keskimääräistä maksuosuusperustetta.

Ehdotetussa järjestelmässä kotikunnan maksuosuus suoritettaisiin kaikille yhteisestä maksuosuuden perusteesta kunnan kantokykyluokan mukaan. Liikunnan koulutuskeskusten valtionosuuden perusteena olevat opiskelija-kohtaiset kustannukset määrättäisiin kuten nykyisinkin opiskelijavuorokauden yksikköhinnan, ammatilliseen koulutukseen myönnettyjen opiskelijavuorokausien määrän sekä ammatillisten opiskelijoiden määrän perusteella. Opiskelijaa kohti myönnettävä valtionosuus laskettaisiin vähentämällä ylläpitäjälle lasketusta valtionosuuden laskennallisesta perusteesta edellä kuvatulla tavalla määräytyvä kotikunnan maksuosuus.

3. Esityksen vaikutukset

Uudistus lisäisi valtion kustannuksia noin 7,6 miljoonalla markalla vuonna 1995 ja vähentäisi kotikunnan maksuosuuksia vastaavalla määrällä.

Seuraavassa esitetään vuoden 1994 kustannustasolla vertailulaskelma liikunnan koulutuskeskusten ammatillisen koulutuksen keskimääräisen opiskelijakohtaisen maksuosuusperusteen ja kaiken ammatillisen koulutuksen keskimääräisen kotikunnan maksuosuusperusteen vaikutuksista valtion ja kuntien kustannusten jakoon.

Taulukko. Nykyisen ja ehdotetun maksuosuusperustejärjestelmän aiheuttamien opiskelijakoh-
taisten kustannusten vertailu valtion ja kunnan näkökulmasta (vuoden 1994 kustannukset)

	Opiskelijakohtainen maksuosuusperuste Koulutuskeskukset mk	Kunnan maksuosuus opiskelijaa kohden (43 %) mk	Valtionosuus opiskelijaa kohden (57 %) mk
Nykyinen järjestelmä	64 410	27 696	36 714
Ehdotettu järjestelmä	35 562	15 292	49 118
Muutos		—12 404	+12 404

Esimerkkilaskelma osoittaa, että tasasuuri-
seen maksuosuusperusteeseen siirtymisen joh-
dosta valtion menot lisääntyvät opiskelijaa
kohden 12 404 markalla ja kuntien menot
vähenevät vastaavalla määrällä.

Ammatillisessa koulutuksessa on vuonna
1994 yhteensä 560 opiskelijaa. Vuonna 1995
opiskelijamääräksi arvioidaan 610. Tuolloin
ehdotetusta järjestelmästä aiheutuvat lisäkus-
tannukset ovat 7,6 miljoonaa markkaa.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä opetusmi-

nisteriössä. Lakiehdotuksesta on saatu lausun-
to Suomen Kuntaliitolta sekä Urheiluopistojen
Yhdistys ry:ltä.

5. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion vuoden 1995 talousar-
vioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi
sen yhteydessä.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden
1995 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Edus-
kunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista annetun lain 9 ja 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista 21 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (801/92) 9 §:n 2 momentti ja 21 §:n 1 momentti seuraavasti:

9 §

Valtionosuuden määrä

Liikunnan koulutuskeskuksen valtionosuus 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun koulutukseen määräytyy siten, että mainittua koulutusta var-
ten 11 §:n 1 momentin mukaisesti lasketusta valtionosuuden laskennallisesta perusteesta vähennetään 21 §:n 1 momentin mukaiset kotikuntien maksuosuudet.

21 §

Kotikunnan maksuosuus

Opiskelijan kotikunta on velvollinen maksa-

maan ammatilliseen peruskoulutukseen ja jat-
kolinjakoulutukseen osallistuvasta opiskelijasta maksuosuuden, joka vastaa opetus- ja kulttuu-
ritoimen rahoituksesta annetussa laissa amma-
tillista koulutusta saavasta oppilaasta säädettyä
kotikunnan maksuosuutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen
täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 23 päivänä syyskuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Tytti Isohookana-Asunmaa

Laki

valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista annetun lain 9 ja 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtionosuutta saavista liikunnan koulutuskeskuksista 21 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (801/92) 9 §:n 2 momentti ja 21 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

Valtionosuuden määrä

Liikunnan koulutuskeskus saa 1 §:n 2 momentissa tarkoitettusta koulutuksesta aiheutuviin 11 §:n mukaisesti laskettuihin käyttökustannuksiin valtionosuutta oppilaiden kotikunnan kantokrykyluokan mukaan siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) 8 §:n 1 momentissa säädetään.

Liikunnan koulutuskeskuksen valtionosuus 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun koulutukseen määräytyy siten, että mainittua koulutusta varten 11 §:n 1 momentin mukaisesti lasketusta valtionosuuden laskennallisesta perusteesta vähennetään 21 §:n 1 momentin mukaiset kotikuntien maksusuudet.

21 §

Kotikunnan maksuosuus

Opiskelijan kotikunta on velvollinen suorittamaan *koulutuskeskukselle osuutensa* ammatilliseen peruskoulutukseen ja jatkolinjakoulutukseen osallistuvasta opiskelijasta aiheutuvista käyttökustannuksista. Kotikunnan maksuosuus määräytyy siten, että ammatillisen koulutuksen opiskelijavuorokautta varten määrätyn yksikköhinnan perusteella lasketusta opiskelijakohtaisesta käyttökustannuksesta vähennetään opiskelijaa kohti laskettu valtionosuus.

21 §

Kotikunnan maksuosuus

Opiskelijan kotikunta on velvollinen *maksamaan* ammatilliseen peruskoulutukseen ja jatkolinjakoulutukseen osallistuvasta opiskelijasta maksuosuuden, joka vastaa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa ammatillista koulutusta saavasta oppilaasta säädettyä kotikunnan maksuosuutta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta 199 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen
 täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.*
